

24854 LLEI 25/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya. («BOE» 272, de 12-11-1992.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei, Sapigheu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

Exposició de motius

Amb data 28 d'abril de 1992, el ministre de Justícia, habilitat a aquest efecte pel Consell de Ministres, va subscriure l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya (FCI), que ha de regir les relacions de cooperació de l'Estat amb les comunitats de confessió jueva establertes a Espanya, integrades en aquesta Federació i inscrites en el Registre d'entitats religioses.

Aquestes relacions s'han de regular per una llei aprovada per les Corts Generals, d'acord amb el que disposa l'article 7.1 de la Llei orgànica 71/1980, de 5 de juliol, de llibertat religiosa.

Article únic.

Les relacions de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya es regeixen pel que disposa l'Acord de cooperació que s'incorpora com a annex a aquesta Llei.

Disposició final primera.

Es faculta el Govern perquè, a proposta del ministre de Justícia, i, si s'escau, conjuntament amb els ministres competents per raó de la matèria, dicti les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquesta Llei.

Disposició final segona.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 10 de novembre de 1992.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ

ANNEX

Acord de cooperació de l'Estat espanyol amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya

Exposició de motius

La Constitució espanyola de 1978, en configurar un Estat democràtic i pluralista, ha significat un canvi profund en l'actitud tradicional de l'Estat davant el fet religiós, i ha consagrat com a fonamentals els drets d'igualtat i llibertat religiosa, l'exercici dels quals garanteix amb la màxima amplitud permessa per les exigències derivades

del manteniment de l'ordre públic protegit per la llei i pel respecte als drets fonamentals dels altres.

Aquests drets, concebuts originàriament com a drets individuals dels ciutadans, també s'estenen, per derivació, a les comunitats o confessions en què aquells s'integren per al compliment comunitari dels seus fins religiosos, sense necessitat d'autorització prèvia, ni de la seva inscripció en cap registre públic.

Des del respecte més profund a aquests principis, l'Estat, també per imperatiu constitucional, està obligat, en la mesura que les creences religioses de la societat espanyola ho demanin, al manteniment de relacions de cooperació amb les diferents confessions o comunitats religioses, cosa que pot fer en formes diverses amb les confessions inscrites en el Registre d'entitats religioses.

La Llei orgànica de llibertat religiosa estableix la possibilitat que l'Estat concreti la seva cooperació amb les confessions o comunitats religioses mitjançant l'adopció d'acords o convenis de cooperació, quan aquelles, degudament inscrites en el Registre d'entitats religioses, hagin assolit en la societat espanyola, a més, un arrelament que, pel nombre de creients i per l'extensió del seu credo, sigui evident o notori. Aquest és el cas de la religió jueva, de tradició mil·lenària al nostre país, integrada per diferents comunitats d'aquesta confessió inscrites en el Registre d'entitats religioses, que han constituït la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, com a òrgan representatiu d'aquestes davant l'Estat per a la negociació, signatura i ulterior seguiment dels acords adoptats.

Per donar resposta als desitjos formulats per la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, i després de les negociacions oportunes, es va arribar a la conclusió del present Acord de cooperació, en el qual s'aborden assumptes d'una gran importància per als ciutadans de religió jueva: estatut dels ministres de culte jueu, amb determinació dels drets específics que deriven de l'exercici del seu ministeri, situació personal en àmbits de tanta importància com la Seguretat Social i la forma de compliment dels deures militars; protecció jurídica dels llocs de culte; atribució d'efectes civils al matrimoni celebrat segons el ritu jueu; assistència religiosa en centres o establiments públics; ensenyament religiós jueu en els centres docents, beneficis fiscals aplicables a determinats béns i activitats de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya; commemoració de festivitats religioses jueves; i finalment col·laboració de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya per a la conservació i el foment del patrimoni històric i artístic espanyol, d'origen jueu.

S'ha procurat sempre tenir el respecte més escrupolós a la voluntat negociadora dels interlocutors religiosos, com la millor expressió dels continguts doctrinals específics jueus i de les peculiars exigències de consciència que en deriven, per fer possible que sigui real i efectiu l'exercici del dret de llibertat religiosa dels creients jueus.

Article 1.

1. Els drets i les obligacions que deriven de la Llei per la qual s'aprova aquest Acord són aplicables a les comunitats israelites que figuren inscrites en el Registre d'entitats religioses i formen part de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, o s'hi incorporin posteriorment, mentre la seva pertinença estigui inscrita en el Registre esmentat.

2. La incorporació de les comunitats a la Federació, als efectes de la seva constància en aquest Registre, s'acredita mitjançant una certificació expedida per la Secretaria General de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, signada per un vicesecretari d'aquesta amb la conformitat del secretari. L'anotació en el Registre de la baixa o l'exclusió s'ha de practicar a instància de la

comunitat afectada o de la Secretaria General de l'esmentada Federació.

3. La certificació de fins religiosos, que exigeix el Reial decret 142/1981, de 9 de gener, per a la inscripció de les entitats associatives religioses que es constitueixin com a tals, d'acord a l'ordenament de les comunitats israelites, pot ser expedida per la Secretaria General de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya.

Article 2.

1. A tots els efectes legals, són llocs de culte de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya els edificis o locals destinats de manera permanent i exclusiva a les funcions de culte, formació o assistència religiosa, si així ho certifica la comunitat respectiva amb la conformitat de la Secretaria General de la FCI.

2. Els llocs de culte de les comunitats que pertanyen a la FCI gaudeixen d'inviolabilitat en els termes que estableixen les lleis.

3. En cas d'expropiació forçosa, s'ha d'escoltar prèviament la Secretaria General de la FCI.

4. Els llocs de culte de les comunitats que pertanyen a la FCI no poden ser demolits sense ser prèviament privats del seu caràcter sagrat, llevat dels casos que prevenen les lleis per raó d'urgència o perill.

5. Els llocs de culte poden ser objecte d'anotació en el Registre d'entitats religioses.

6. Els cementiris jueus gaudeixen dels beneficis legals que aquest article estableix per als llocs de culte. Es reconeix a les comunitats israelites que pertanyen a la FCI el dret a la concessió de parcel·les reservades per als enterraments jueus als cementiris municipals, així com el dret de tenir cementiris jueus privats, amb subjecció al que disposa la legislació de règim local i de sanitat. S'han d'adoptar les mesures oportunes per a l'observança de les regles tradicionals jueves, relatives a inhumacions, sepultures i ritus funeraris, que s'han de realitzar amb la intervenció de la comunitat jueva local. Es reconeix el dret a traslladar als cementiris que pertanyen a les comunitats israelites els cossos dels difunts jueus, tant dels actualment inhumats en cementiris municipals, com d'aquells la mort dels quals es produeixi en una localitat en la qual no hi hagi cap cementiri jueu.

Article 3.

1. A tots els efectes legals, són ministres de culte de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya les persones físiques que, estant en possessió de la titulació de rabí, exerceixen les funcions religioses amb caràcter estable i permanent i acrediten el compliment d'aquests requisits mitjançant una certificació expedida per la comunitat a què pertanyin, amb el visat de la Secretaria General de la FCI. Aquesta certificació de la FCI pot ser incorporada al Registre d'entitats religioses.

2. Els ministres de culte de les comunitats que pertanyen a la FCI no estan obligats a declarar sobre fets que els hagin estat revelats en l'exercici de funcions de culte o d'assistència religiosa.

Article 4.

1. Els ministres de culte de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya estan subjectes a les disposicions generals del servei militar. Si ho sol·liciten, se'ls poden assignar missions d'assistència religiosa a les Forces Armades o altres que siguin compatibles amb el seu ministeri.

2. Els estudis que es cursin en els seminaris de formació rabínica que designi la Federació de Comunitats

Israelites d'Espanya donen dret a pròrroga d'incorporació a files de segona classe, en els termes establerts a la vigent legislació del servei militar.

Per a la sol·licitud de la pròrroga s'han d'acreditar els esmentats estudis mitjançant una certificació expedida pel centre docent corresponent.

Article 5.

D'acord amb el que disposa l'article 1r del Reial decret 2398/1977, de 27 d'agost, els ministres de culte de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya que reuneixen els requisits esmentats a l'article 3 del present Acord estan inclosos en el règim general de la Seguretat Social. Són assimilats a treballadors per compte d'altri en les mateixes condicions que la legislació vigent estableix per als clergues de l'església catòlica, amb extensió de la protecció a la seva família. Les comunitats respectives han d'assumir els drets i les obligacions establerts per als empresaris en el règim general de la Seguretat Social.

Article 6.

A tots els efectes legals, es consideren funcions pròpies de la religió jueva les que ho són d'acord amb la Llei i la tradició jueva, entre d'altres les de religió que deriven de la funció rabínica, de l'exercici del culte, de la prestació de serveis rituals, de la formació de rabins, de l'ensenyament de la religió jueva i de l'assistència religiosa.

Article 7.

1. Es reconeixen els efectes civils del matrimoni celebrat segons la normativa formal israelita davant els ministres de culte de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya. Per al ple reconeixement d'aquests efectes, és necessària la inscripció del matrimoni al Registre Civil.

2. Les persones que vulguin contraure matrimoni tal com preveu el paràgraf anterior han de promoure l'expedient previ al matrimoni, davant l'encarregat del Registre Civil corresponent.

3. Una vegada complert aquest tràmit, l'encarregat del Registre Civil ha d'expedir, per duplicat, una certificació acreditativa de la capacitat matrimonial dels contractants, que aquests han de lliurar al ministre de culte encarregat de la celebració del matrimoni.

4. Per a la validesa civil del matrimoni, el consentiment s'ha de prestar davant el ministre de culte que oficiï la cerimònia i, com a mínim, dos testimonis majors d'edat abans que hagin transcorregut sis mesos des de l'expedició de la certificació de capacitat matrimonial.

5. Una vegada celebrat el matrimoni, el ministre de culte oficiant ha d'estendre, en la certificació de capacitat matrimonial, una diligència expressiva de la celebració del matrimoni que ha de contenir els requisits necessaris per a la seva inscripció i les mencions d'identitat dels testimonis. Un dels exemplars de la certificació així diligenciada s'ha de remetre, tot seguit, a l'encarregat del Registre Civil competent per a la seva inscripció, i l'altre s'ha de conservar com a acta de celebració a l'arxiu de la comunitat israelita respectiva.

6. Sense perjudici de les responsabilitats que pertorquin i dels drets adquirits de bona fe per terceres persones, la inscripció es pot promoure en qualsevol moment, mitjançant la presentació de la certificació diligenciada a què es refereix el número anterior.

7. Les normes d'aquest article relatives al procediment per fer efectiu el dret que s'hi estableix s'han d'ajustar a les modificacions que en el futur es produeixin en la legislació del Registre Civil, prèvia audiència de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya.

Article 8.

1. Es reconeix el dret dels militars jueus, siguin professionals o no, i de totes les persones d'aquesta religió que prestin servei a les Forces Armades, a rebre assistència religiosa i a participar en activitats i ritus propis de la religió jueva, prèvia l'oportuna autorització dels seus caps, que han de procurar que aquells siguin compatibles amb les necessitats del servei, i facilitar els llocs i els mitjans adequats per al seu exercici.

2. Els militars jueus que no puguin complir les obligacions religioses perquè no hi ha sinagoga en el lloc de destinació, poden ser autoritzats per al compliment d'aquelles a la sinagoga de la localitat més pròxima, quan les necessitats del servei ho permetin.

3. L'assistència religiosa ha de ser dispensada per ministres de culte designats per les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya i autoritzats pels comandaments de l'exèrcit que han de prestar la col·laboració necessària perquè puguin exercir les seves funcions en les mateixes condicions que els ministres de culte d'altres esglésies, confessions i comunitats que hagin subscrit acords de cooperació amb l'Estat.

4. Les autoritats corresponents han de comunicar la defunció dels militars jueus, esdevinguda durant la prestació del servei militar, a les famílies dels morts, a fi que puguin rebre les honres fúnebres i ser enterrats segons el ritu jueu.

Article 9.

1. Es garanteix l'exercici del dret a l'assistència religiosa dels internats en centres penitenciaris, així com en establiments hospitalaris, assistencials i altres d'anàlegs del sector públic, proporcionada pels ministres de culte que designin les comunitats israelites que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites, amb la conformitat d'aquesta. La seva designació ha de ser autoritzada pels organismes administratius competents. Les direccions dels centres i establiments públics estan obligades a transmetre a la comunitat israelita corresponent les sol·licituds d'assistència espiritual rebudes dels interns o dels seus familiars, si els mateixos interessats no estan en condicions de fer-ho.

2. L'accés d'aquests ministres als centres esmentats ha de ser, amb aquesta finalitat, lliure i sense cap limitació d'horari, i l'assistència religiosa s'ha de prestar amb el degut respecte al principi de llibertat religiosa i amb observança de les normes d'organització i règim intern dels centres. Pel que fa als establiments penitenciaris, l'assistència religiosa s'ha de fer d'acord amb el que disposa la legislació penitenciària.

L'assistència religiosa que preveu aquest article inclou la que es dispensi als moribunds, així com les honres fúnebres del ritu jueu.

3. Les despeses que originin l'exercici de l'assistència espiritual han de ser sufragades per les comunitats respectives, sense perjudici de la utilització dels locals que, amb aquesta finalitat, hi hagi en el centre corresponent.

Article 10.

1. A fi de donar efectivitat al que disposen l'article 27.3 de la Constitució, així com la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, i la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, es garanteix als alumnes jueus, als seus pares i als òrgans escolars de Govern que ho sol·licitin, l'exercici del dret dels primers a rebre ensenyament religiós jueu en els centres docents públics i privats concertats, sempre que, quant a aquests últims, l'exercici d'aquell dret no entri en contradicció amb el caràcter propi del

centre, en els nivells d'educació infantil, educació primària i educació secundària.

2. L'ensenyament religiós jueu ha de ser impartit per professors designats per les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites, amb la conformitat d'aquesta.

3. Els continguts de l'ensenyament religiós jueu, així com els llibres de text relatius a aquest, els han d'assenyalar les comunitats respectives amb la conformitat de la Federació de Comunitats Israelites.

4. Els centres docents públics i els privats concertats a què fa referència aquest article han de facilitar els locals adequats per a l'exercici d'aquell dret sense que pugui perjudicar l'exercici de les activitats lectives.

5. Les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites poden organitzar, d'acord amb les autoritats acadèmiques, cursos d'ensenyament religiós en els centres universitaris públics, i poden utilitzar els seus locals i els seus mitjans.

6. Les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites poden establir i dirigir centres docents dels nivells educatius que s'esmenten al número 1 d'aquest article, així com centres universitaris i seminaris de caràcter religiós amb submissió a la legislació general vigent en la matèria.

Article 11.

1. Les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites poden recollir lliurement dels seus fidels prestacions, organitzar col·lectes públiques i rebre ofrenes i liberalitats d'ús.

2. Tenen la consideració d'operacions no subjectes a cap tribut:

a) A més dels conceptes esmentats al número 1 d'aquest article, el lliurament de publicacions de caràcter religiós, realitzat directament als seus membres per les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites, sempre que sigui gratuït.

b) L'activitat d'ensenyament religiós en centres de formació de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites destinades a la formació de ministres de culte i a impartir exclusivament ensenyaments propis de formació rabínica.

3. Les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites estan exemptes:

A) De l'impost sobre béns immobles i de les contribucions especials que, si s'escau, corresponguin, pels següents béns immobles de la seva propietat:

a) Els llocs de culte i les seves dependències o edificis i locals annexos, destinats al culte o a l'assistència religiosa.

b) Els locals destinats a oficines de les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites.

c) Els centres destinats a la formació de ministres de culte, si imparteixen únicament ensenyaments propis de la missió rabínica.

B) De l'impost sobre societats, en els termes que preveuen els números dos i tres de l'article 5 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, reguladora d'aquell.

Així mateix, estan exemptes de l'impost sobre societats els increments de patrimoni a títol gratuït que obtinguin les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites, sempre que els béns i drets adquirits es destinin a activitats religioses i assistencials.

C) De l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, sempre que els respectius béns o drets adquirits es destinin a activitats religioses i assistencials, en els termes establerts en el text refós de la Llei de l'impost, aprovat pel Reial decret legislatiu

3050/1980, de 30 de desembre, i el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 3494/1981, de 29 de desembre, per als requisits i procediments per al gaudi d'aquesta exempció.

4. Sense perjudici del que preveuen els números anteriors, les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites tenen dret als altres beneficis fiscals que l'ordenament jurídic tributari de l'Estat espanyol prevegi en cada moment per a les entitats sense fi de lucre i, en tot cas, als que es concedeixin a les entitats benèfiques privades.

5. Les associacions i entitats creades i gestionades per les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites i que es dediquin a activitats religioses, beneficodocents, mèdiques o hospitalàries o d'assistència social, tenen dret als beneficis fiscals que l'ordenament jurídic tributari de l'Estat prevegi en cada moment per a les entitats sense fi de lucre i, en tot cas, als que es concedeixin a les entitats benèfiques privades.

6. La normativa de l'impost sobre la renda de les persones físiques ha de regular el tractament tributari aplicable als donatius que es realitzin a les comunitats que pertanyen a la Federació de Comunitats Israelites, amb les deduccions que, si s'escau, es puguin establir.

Article 12.

1. El descans laboral setmanal, per als fidels de comunitats israelites que pertanyen a la FCI, pot comprendre, sempre que hi hagi acord entre les parts, la tarda de divendres i el dia complet de dissabte, en substitució del que estableix l'article 37.1 de l'Estatut dels treballadors com a regla general.

2. Les festivitats que s'esmenten a continuació que, segons la llei i la tradició jueves, tenen el caràcter de religioses, poden substituir les establertes amb caràcter general per l'Estatut dels treballadors, a l'article 37.2, amb el mateix caràcter de retribuïdes i no recuperables, a petició de les persones a què es refereix el número anterior, i en els termes previstos en aquest.

- Any Nou (Roš haš-hanà), 1r i 2n dia.
- Dia d'Expiació (Yom Kippur).
- Festa dels Tabernacles (Sukkot), 1r, 2n, 7è i 8è dia.
- Pasqua (Pesah), 1r, 2n, 7è i 8è dia.
- Pentecosta (Šabu'ot), 1r i 2n dia.

3. Els alumnes jueus que cursin estudis en centres d'ensenyament públics i privats concertats estan dispensats de l'assistència classe i de la celebració d'exàmens el dia de dissabte i en les festivitats religioses expressades al número anterior, a petició pròpia o dels qui n'exerceixen la pàtria potestat o tutela.

4. Els exàmens, oposicions o proves selectives, convocades per a l'ingrés a les administracions públiques, que s'hagin de celebrar en dissabte i en les festivitats religioses anteriorment expressades, han de ser assenyalats, per als jueus que ho sol·licitin, en una data alternativa, quan no hi hagi una causa motivada que ho impedeixi.

Article 13.

L'Estat i la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya han de col·laborar en la conservació i el foment del patrimoni històric, artístic i cultural jueu, que ha de continuar al servei de la societat, per a la seva contemplació i estudi.

Aquesta col·laboració s'estén a la realització del catàleg i l'inventari de l'esmentat patrimoni, així com la creació de patronats, fundacions o un altre tipus d'institucions de caràcter cultural.

Article 14.

1. D'acord amb la dimensió espiritual i les particularitats específiques de la tradició jueva, les denominacions «caixer» i les seves variants, «kasher», «kosher», «kashrut» i aquestes associades als termes «U», «K» o «parve», són les que serveixen per distingir els productes alimentaris i cosmètics elaborats d'acord amb la llei jueva.

2. Per a la protecció de l'ús correcte d'aquestes denominacions, la FCI ha de sol·licitar i obtenir del Registre de la propietat industrial els registres de marca corresponents, d'acord amb la normativa legal vigent.

Una vegada complerts els requisits anteriors, aquests productes, als efectes de comercialització, importació i exportació tenen la garantia d'haver estat elaborats d'acord amb la llei i la tradició jueva, si porten en els envasos el corresponent distintiu de la FCI.

3. El sacrifici d'animals que es realitzi d'acord amb les lleis jueves ha de respectar la normativa sanitària vigent.

Disposició addicional primera.

El Govern ha de posar en coneixement de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, perquè aquesta pugui expressar la seva opinió, les iniciatives legislatives que afectin el contingut d'aquest Acord.

Disposició addicional segona.

Aquest Acord pot ser denunciat per qualsevol de les parts que el subscriuen, i ho han de notificar l'una a l'altra amb sis mesos d'antelació.

Així mateix, pot ser objecte de revisió, total o parcial, per iniciativa de qualsevol d'aquestes, sense perjudici de la seva ulterior tramitació parlamentària.

Disposició addicional tercera.

S'ha de constituir una comissió mixta paritària amb representació de l'Administració de l'Estat i de la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya per a l'aplicació i el seguiment del present Acord.

Disposició final única.

Es faculta el Govern perquè, a proposta del ministre de Justícia, i, si s'escau, conjuntament amb els ministres competents per raó de la matèria, dicti les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Acord.